

کد درس: ۱۶

نام درس: کنترل کیفیت فرآورده های طبیعی و سنتی ۲

پیش نیاز یا همزمان: کنترل کیفیت فرآورده های طبیعی و سنتی ۱ کد ۱۵

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: عملی

هدف کلی درس: بکارگیری روشهای کنترل کیفی (فیزیکوشیمیایی، فارماکونوزی و میکروبی) مفردات پزشکی و

داروهای گیاهی و سنتی

شرح درس و رئوس مطالب:

عملی ۱ واحد (۳۴ ساعت)

- کنترل فیزیکوشیمیایی مفردات پزشکی (مطالعات ماکرو سکوپیک و میکرو سکوپیک. تعیین مقدار خاکستر، مقدار ماده قابل استخراج، مقدار آب و مواد فرار، تعیین مقدار روغنهای فرار، تعیین ارزش تلخی. تعیین فعالیت همولیتیک. تعیین مقدار تاننها. ضریب تورم، ضریب تولید کف، تعیین باقیمانده آفتکشها. تعیین مقدار آرسنیک و فلزات سنگین و ...)
- کنترل میکروبی
- کنترلهای فیزیکوشیمیایی و فارماکونوزی اشکال دارویی توسط دستگاههایی مانند HPLC, HPTLC, GC, UV و ...
- معتبر سازی روشهای آنالیز

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

- (۱) روشهای کنترل کیفیت گیاهان دارویی، سازمان جهانی بهداشت؛ ترجمه محمود مصدق و همکاران. مرکز تحقیقات طب سنتی و مفردات پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی، ۱۳۸۴.
- (۲) جداسازیهای شیمیایی: اصول، تکنیکها و مثالهای عملی، کلیفتن ای. ملون؛ ترجمه یدالله یمینی، میر مهدی زاهدی. تهران: اندیشمند
- (۳) کنترل کیفیت داروها، غلامعلی کاظمی فرد. تهران: دانشگاه علوم پزشکی تهران
- (۴) پروتکل مطالعات پایداری فرآوردههای دارویی، محسن فروتن، علیرضا شفاعتی، افشین زرقي. تهران: مرکز تحقیقات علوم دارویی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، ۱۳۸۴.
- (۵) کروماتوگرافی مایع با کارایی بالا و کاربردهای آن در زیست فناوری، جواد حامدی و همکاران. تهران: دانشگاه تهران، موسسه انتشارات،
- (۶) فارماکوپه گیاهی ایران، مجری طرح نصرالله قاسمی دهکردی؛ مولف کمیته تدوین فارماکوپه گیاهی ایران. تهران: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت غذا و دارو، ۱۳۸۱.
- (۷) روشهای کروماتوگرافی: راهنمای عملی استفاده، نگهداری و رفع عیب از دستگاههای کروماتوگرافی گازی با ستون موئینه، تالیف دین روود؛ ترجمه سعید امامی، حسین رحیمی. تهران: نوپردازان، ۱۳۸۳.
- 8) Guidance for Industry, Q1A(R2) Stability testing of New Drug Substances and Products, ICH. November 2003, Revision 2.
- 9) ICH Topic Q2(R1). Validation of analytical Procedures: Text & Methodology. June 1995.
- 10) Quality control methods for medicinal plant materials. World Health Organization. Geneva: World Health Organization, 2011.
1. USP, BP, Chinese pharmacopeia, Unani pharmacopeiama, ...

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

- کنترل کیفیت مفردات و فرآورده های طبیعی و گزارش کار عملی

عبدالحسین زاهدی
مدرس و ناظر است